

אין מקרה בעולם

כאשר זורקים אבן על כלב, הכלב מתנפל על האבן שפגעה בו, מבלי להבחין באדם שמאחורי האבן. היהודי יודע ש"מעיקרי היראה להאמין שאין בריה בעולם שבכוחה להרע לי זולת גזירתו יתברך." (חובות הלבבות)

נמצא שהמכאיב, המצער, הפוגע או המשפיל אינו אלא שליח, וצריך לרחם עליו שתפס אומנותו של נחש. (הרבנית ר' לפידות / שירת הבית היהודי, עמ' 90)

ממדת הביטחון להעמיד עצמו על נקודת האמונה אף בעלותו על מחשבתו צד הייסורים, ושיהיה ליבו ער כי לא המקרה פגעתו, שאין מקרה בעולם כלל, רק הכל מאיתו יתברך.

גם עילות של ההצלה שטבעת בני האדם להשתדל בהן משתנות אצל הבוטח, כי תחת לרדוף אחד נדיבים ושרים ולבקש תחבולות שווא, יפשפש הבוטח במעשיו ויפנה את ליבו לתשובה תפילה וצדקה להעביר את רוע הגזרה.

(חזון איש - אמונה וביטחון, פרק ב סעיף א)

מי שאמר לשמן וידלוק...

אני לא מתפעל כלל מהישועות שהיו אצל הרבנית קנייבסקי ע"ה, אני מתפעל מהביטחון הפשוט, מאמונת אומן חזקה. היא לא התעניינה בכלל מה אמרו הרופאים, אם יש סיכויים או אין סיכויים, היא ידעה שישועת השם כהרף עין, זה היה אצלה פשוט וברור במוחש ממש.

ובאמת שזה גמרא מפורשת (תענית כה, א) בתו של רבי חנינא בן דוסא התלוננה: נר של חומץ התחלף לי בשל שמן, ומה הוא עונה לה? - מי שאמר לשמן וידלוק יאמר לחומץ וידלוק.

הפשט בזה הוא פשוט. מי שחושב שהשמן דולק, אצלו החומץ לא דולק, אבל מי שחי בתחושה גמורה שאת השמן מישהו מדליק, אצלו אין הבדל בין שמן לחומץ. אם מישהו מנשים את הריאות, מה זה משנה אם הריאות אכולות או שהם לא אכולות.

פה בבית הקדוש, ביתה של הרבנית קנייבסקי ע"ה, עולם המושגים הזה הוא שונה לחלוטין.

לא רופאים, לא הקרנות, לא כימותרפיה, ולא שולחן ניתוחים, פה יש סיומי מסכתות, פה יש חיזוק בשמירת הלשון, מסכת קינים, חיזוק בצניעות, חיזוק בשמירת שבת.

פה כשיש עכברים מתחזקים במעשר כמו שכתוב בירושלמי, כשכואב היד לומדים הלכות נטילת ידיים, הרגל כיצד הרגל, וכשהפנים מתעוותות יש את הגמרא של הדרת פנים זקן, כי מי שיאמר לשמן וידלוק הוא יאמר לחומץ וידלוק, זה ברור כשמש.

וכמו שכותב הרמב"ן הידוע בפרשת בא כי מן הניסים הגלויים אדם מודה בניסים הנסתרים שאין בהם טבע ומנהגו של עולם כלל, וכך בביטחון מוחשי היא יודעת מי שמפעיל את הלב אין בעיה בשבילו, ובכוח זה המשיכה ישועות.

(הספד הרב ברורמו שליט"א על הרבנית קנייבסקי ע"ה / "מספד גדול", עמ' 80)

הקושי וכלי ההתמודדות

"הנותן שלג כצמר" - הקב"ה מוריד שלג לעולם בהתאם לכמות הצמר שיש בידי הבריות כדי להתגונן מפני השלג. עם הקושי ניתנים גם כלי ההתמודדות.

על פי יסוד זה, הורה הגאון רבי שלמה זלמן אויערבאך זצ"ל, בעת פטירת רעייתו, כי יש ליידע את חמותו הקשישה שהייתה אז בת תשעים ושש, על פטירת ביתה. אם נגזר עליה משמים שתשכל את ביתה האהובה בגיל זה, ודאי ניתנו לה כוחות לעמוד בכך.

לפני ההלוויה, נכנס רבי שלמה זלמן בעצמו אל חמותו, בשביל להרגיע ולעודדה. הוא הסביר לה כי הרבנית עברה אירוע מוחי, ואם הייתה נשארת לחיות עם שיתוק כללי, הרי היה זה קושי נורא. וכך המשיך בדברי תנחומין. בסיום דבריו אמר:

"את יודעת, שריבונו של עולם, הוא כולו טוב, וכל מה שהוא עושה, זה טוב. אלא שלפעמים אנו מבינים זאת, ולפעמים לא. עלינו לדעת שרבונו של עולם לקח את ביתך לעולם שכולו טוב..."

רבי שלמה זלמן ביקש בכפות מחמותו: "כעת אמרי נא יחד איתי את ברכת 'ברוך דיין האמת' מילה במילה, אבל ללא בכי."

גם עבורו מדובר היה בשעה קשה, של אבל ויגון בפטירת אשת נעוריו, אך גם בזמן כה נורא ניגש בעצמו אל חמותו, מדבר על ליבה בדברים המתיישרים על הלב, ומצדיק יחד עימה את הדין.

(הרב אשר ברגמן / הגדה לבית יעקב, עמ' 102)

בעת שבה הגיעו הידיעות הקשות והמרות מחורבן יהדות אירופה רח"ל, נכנסה אל החזון איש אשת הגאון רבי שמריהו גריינמן זצ"ל, וכשהיא בוכיה תינתה בפני החזון איש את מר ליבה: "הייתכן?... מה הפשט?... איפה הרחמים?..."

החזון איש ישב כמחריש. לאחר שסיימה את מילותיה, שתק רגעים אחדים ואחר אמר לה: "המקסימום של חסד והשיא של רחמים, זה הרבונו של עולם, ועם זה הוא עשה את הדברי!"

(הרב אשר ברגמן / הגדה לבית יעקב, עמ' 102)

הכל לטובה

לא לנו, המוכתמים בחלאי העוונות, לחשוב שתמיד יהיה רק טוב.

ובכלל, האם את יודעת מה טוב עבורך ומה רע? הרי הטוב שלך הוא אישי, בראייה מצומצמת וקצרת טווח, אך אנו מבקשות את הטוב מוחלט בראיית נצח. טוב ורע עבורך יודע רק יוצרן ובוראן!

הרבה פעמים תתקלי בחיך במצבים שאת חפצה ומשתוקקת להשיג משהו שנראה לך שהוא הטוב עבורך, ורק לאחר שנים תכירי טובה להקב"ה שמנע ממך את מילוי הבקשה.

ולהיפך: יש מצבים שאת חוששת מאוד משהו שנראה לך שהוא הרע עבורך, אך לבסוף תכירי טובה להקב"ה שזימן לך הזדמנות שהצמיחה טוב.

(הרבנית ר' לפידות / שירת הבית היהודי, עמ' 88)